

tid nog så seriös. För den drabbade utgör i de allra flesta fall en varning från HSAN en synnerligen allvarlig händelse, ibland till och med en personlig tragedi. För den medicinska professionen är det av stor betydelse att HSANs bedömningar kan utnyttjas som rättesnören för handläggningar och behandlingar. För allmänheten är det nödvändigt att det finns ett förtroende för att HSANs beslut grundar sig på oväld och reell medicinsk sakkunskap.

Varför inget svar?

Det var därför med stor förvåning jag konstaterade att tidigare korrespondens i Läkartidningen angående det aktuella fallet inte ens efter anmodan kunde förstå HSAN att avge en kommentar [2].

Dessvärre finns det fog för misstanken att det här relaterade misstaget inte utgör ett enstaka olycksfall i arbetet [5-8]. Ansvarsnämndens bristande förmåga att till sig knyta sakkunniga med reell medicinsk sakkunskap och bristande insikter i begreppet kvalitetssäkring [7, 8] gör att man måste ifrågasätta dess förmåga att leva upp till den övergripande målsättningen.

*

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.

Referenser

1. Klar risk för epiduralblödning – 2-åringen skulle ha lagts in för övervakning. Uttalat hematom gjorde att en skallfraktur inte kunde uteslutas. Läkartidningen 2004;101:906.
2. Nordström CH, Romner B. Anmärkningsvärd bedömning av HSAN. Läkartidningen 2004;101:1543.
3. Romner B, Ingebrigtsen T, Kock-Jensen C. Skandinaviska riktlinjer för omhändertagande av skallskador. Evidensbaserad handläggning av minimala, lätta och medelsvåra skallskador. Läkartidningen 2000; 97:3186-92.
4. Nordström CH. Akut neurokirurgi för allmänkirurger. I: Jeppsson B, Peterson HI, Risberg B, redaktörer. Kirurgi. Lund: Studentlitteratur; 2001. p. 503-25.
5. Sjöholm Å. Hur kvalitetssäkras egentligen HSANs verksamhet? Läkartidningen 2003; 100:2159.
6. Marcus A. Hög kompetens krävs. Rätt till överprövning finns. Läkartidningen 2003; 100:2160.
7. Sjöholm Å. Begreppet kvalitetssäkring missförstått. Läkartidningen 2003;100: 2461.
8. Marcus A. Inget att tillföra. Läkartidningen 2003;100:2462.

Replik

HSANs generaldirektör Annika Marcus bemöter inläggen på nästa sida.

Ansvarsnämnden borde kommentera sitt beslut

Ansvarsnämnden har en oerhört viktig och nödvändig men också normgivande roll. Att helt sonika meddela att man avstår från att kommentera är inte acceptabelt.

MOGENS LINDÉN

primärvårdschef, specialist i allmän- och barnmedicin, Mariehamn, Åland
mogens.linden@ahs.aland.fi

■ Sannolikt utgör ansvarsärendena några av de mest lästa sidorna i Läkartidningen. Utfallet i olika ärenden diskuteras säkerligen mycket ute i den kliniska verksamheten och påverkar utarbetande av såväl behandlingspraxis som lokala pm. I Läkartidningen 10/2004 (sidan 906) redogjordes för HSAN-ärende 2180/03 som handlade om en 2-åring med skalltrauma. En specialistläkare tilldelades en varning.

Följderna

Vi diskuterade detta ärende bland kollegerna och konstaterade att om Ansvarsnämnden utslag skulle anses vara prejudicerande måste vi ändra våra lokala rutiner och lägga in alla patienter som har skalltrauma med hematoma (= bulor) men utan tecken på medvetandepåverkan eller patologisk neurologi. Vi emotsåg med spänning reaktionerna i ärendet.

I Läkartidningen 17/2004 (sidan 1543) ifrågasätter två namnkunniga neurokirurger utslaget i Ansvarsnäm-

den. Redaktionen meddelar att Ansvarsnämnden avstår från kommentar.

Detta tycker jag är anmärkningsvärt. Att Ansvarsnämnden väljer att avstå från kommentar vid oseriösa eller irrelevanta påhopp kan vara begripligt. Professor Nordströms och docent Romners inlägg uppfattar jag däremot som mycket seriöst och väl värt en nyanserad kommentar. Om Ansvarsnämnden väljer att nonchalera Nordström–Romners inlägg är det mycket olyckligt.

Borde kunna kommentera

Ansvarsnämnden har en oerhört viktig och nödvändig men också normgivande roll. Att helt sonika meddela att man avstår från att kommentera är inte acceptabelt. Jag tycker mig minnas att man i ett flertal tidigare fall valt att kommentera när utslag ifrågasätts. Har Ansvarsnämnden infört en ny praxis eller finns det några särskilda skäl i detta fall till att man väljer att avstå från kommentar? Även om HSAN som kollektiv inte kan debattera ett enskilt ärende borde väl fördragande eller sakkunnig från HSAN kunna ge en principiell kommentar? •

*

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.

Vilken roll spelar HSAN för kostnadsutvecklingen?

Det finns skäl att kritiskt granska HSANs faktiska influens på sjukvårdskvalitet och patientsäkerhet. Det finns också skäl att söka finna metoder ägnade att belysa HSANs roll för utvecklingen av resursförbrukning inom sjukvården och därmed dess roll som kostnadsdrivande faktor.

PER ERICSSON

poa.ericsson@tele2.se

GÖRAN FRITZH

båda är f d överläkare vid medicinkliniken, Mälarsjukhuset, Eskilstuna

■ I Läkartidningen 17/2004 (sidan 1543) har neurokirurgerna Carl-Henrik

Nordström och Bertil Romner ett debattinlägg med anledning av ett HSAN-utslag som väcker reflektioner. Sammanfattande kan man säga att – enligt deras bedömning – HSAN utdelat en sakligt ogrundad varning till en läkare på en akutmottagning i ett fall av skalltrauma. Man har därutöver påtalat att HSANs